

[Niels Helveg Petersen]

har været nævnt flere gange, men jeg vil godt nævne det også, som det ser ud for os. Det gælder standpunktet til Mellemøsten, holdningerne til den europæiske sikkerhedskonference, arbejdet forud for vedtagelsen af dokumenter her. Det gælder også holdningen til den sovjetiske invasion i Afghanistan.

Det er også vores opfattelse, at et lille land som Danmark inden for rammerne af det europæiske samarbejde kan have mulighed for at få indflydelse. Hvis vi er dygtige nok, hvis vi er hurtigt ude og vel forberedte, så har vi muligheder for inden for denne dialog at kunne påvirke med vore synspunkter. Jeg synes også, man kan se eksempler på, at det faktisk er sket.

Risikoen ved det europæiske politiske samarbejde set fra vort synspunkt er især, at opmærksomheden over for værdien af det nordiske samarbejde formindskes, at der rent faktisk sker det, at der bliver mindre opmærksomhed om de nordiske sider af sagen og de lige så store behov for – og vi vil sige endnu større behov for – at man fra dansk side søger at koordinere sine udenrigspolitiske standpunkter med de øvrige nordiske lande. Der ser vi en risiko ved udviklingen af det europæiske politiske samarbejde – ikke, at det har ført til resultater, vi konkret vil kritisere, men at det kan trænge det nordiske i baggrunden.

Udenrigsministeren kom i slutningen af sin tale ind på den vesttysk-italienske plan, og jeg kan ikke læse udenrigsministeren anderledes – og ønsker ikke at gøre det – end at ministeren og regeringen tager afstand fra indholdet af den tysk-italienske plan. Det gør ministeren ved meget rigtigt at fremhæve, at det, der er helt afgørende for det europæiske samarbejdes udvikling, er udviklingen i selve substansen, i sagerne. Det afgørende er udviklingen af samarbejdet konkret og – med et modeord – meningsfyldt for medlemsstaternes befolkning. Derimod er det ikke vejen at gå at ændre det europæiske samarbejdes traktater, dets institutioner, balancen mellem dem, og det er heller ikke vejen at gå at ændre de institutionelle rammer for det europæiske politiske samarbejde.

Hr. Steen Folke brugte tid på at beskrive, at det europæiske samarbejde ikke nåede nogen vegne, at der var kævl og ballade, tror jeg udtrykket var. Det er et langt stykke rigtigt, at på centrale områder står det europæi-

ske samarbejde i stampe, der er udviklingen ikke gået nær så hurtigt, som tilhængerne havde håb om, og som modstanderne frygtede. Det er en kendsgerning, at på det økonomiske område, f.eks. i spørgsmål om den økonomiske union, den valutariske union, er samarbejdet ikke gået i den retning, som f.eks. var beskrevet forud for folkeafstemningen, i Wernerplanen og andre planer, hvorefter man skulle læse valutakurserne tæt sammen og føre fælles økonomisk politik.

Vi ser derimod stærk strid på fiskeriområdet, på energiområdet, når det drejer sig om budgetspørgsmålene, når det drejer sig om landbrugsspørgsmålene, og når det drejer sig om flere andre væsentlige områder.

Jeg tror, hr. Erhard Jakobsen er farligt nær ved at undervurdere modsætningerne, når hr. Erhard Jakobsen beskriver dette som de sædvanlige modsætninger. Jeg tror, modsætningerne på det økonomiske område er dybere og farligere, end vi har oplevet dem tidligere. Det er ikke kun krusninger på overfladen, som der skal være i et samarbejde mellem demokratiske lande. Jeg tror, det stikker dybere, at modsætningerne er ganske betydelige.

Det er netop i en situation med store modsætninger mellem landene efter vor opfattelse nærmest tragisk, at man benytter lejligheden til at hvide endnu en gang – jeg ved ikke for hvilken gang – højtflyvende unionsplaner. Det er ikke kun lidt tragisk i situationen, fordi det står i en skærende modsætning til realiteterne, men det er også skadeligt. Jeg tror, det er skadeligt for den reelle udvikling af det europæiske samarbejde og for en fornuftig udvikling i det europæiske samarbejde, at man bruger kræfterne på de højtflyvende planer, som dels var skadelige, hvis de blev realiseret, dels ikke kan realiseres.

Danmark må sige fra, også over for det seneste af disse udspil, det tysk-italienske udspil, og det må gøres ganske klart i det videre arbejde med det tysk-italienske udspil, at det bygger på forestillinger og forslag, som ikke kan accepteres fra dansk side. Udenrigsministeren vil gøre det europæiske samarbejde en tjeneste ved at gøre det klart for de øvrige europæiske lande, at sådan forholder det sig, og jeg opfordrer i hvert fald regeringen til, at man bortvejer enhver tvivl om, at